

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหลากหลายของมอสส์อิงอาศัยที่ห้วยคอกม้า
อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวกาญจนา วงศ์กุกา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ. ดร. กัญญา

สันทนะโชติ

ประธานกรรมการ

ผศ. สมใจ

รัตนยงค์

กรรมการ

บทคัดย่อ

ห้วยคอกม้าเป็นลุ่มน้ำตอนบน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกช่วงบนของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,200-1,350 เมตร เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของพื้นที่สงวนชีวมณฑลแม่สา-ห้วยคอกม้า ซึ่งได้รับการประกาศจากองค์การ UNESCO ให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลแห่งหนึ่งของโลกเมื่อปี พ.ศ. 2520 ลักษณะเป็นป่าดิบแบบปฐมภูมิที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล ไม่มีดินสนขึ้นอยู่ พื้นล่างเป็นหินแกรนิต (primary, evergreen, seasonal without pine, on granite bedrock) จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบสังคมมอสส์ที่ขึ้นอิงอาศัยบนต้นไม้ของป่าบริเวณนี้ในเชิงนิเวศและอนุกรมวิธาน การศึกษาเริ่มจากเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2546 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2547 โดยสุ่มจากไม้ยืนต้นที่มีมอสส์ขึ้นอิงอาศัย จำนวน 50 ต้น (10 ชนิด) พบมอสส์ 8 วงศ์ 17 สกุล 19 ชนิด แบ่งเป็นมอสส์ที่เจริญแบบตั้งตรง (acrocarpous mosses) 8 ชนิด (วงศ์ Calymperaceae 1 ชนิด Dicranaceae 3 ชนิด Leucobryaceae 2 ชนิด และ Orthotrichaceae 2 ชนิด) และมอสส์ที่เจริญแบบทอดนอน (pleurocarpous mosses) 11 ชนิด (วงศ์ Hypnaceae 1 ชนิด Meteoriaceae 2 ชนิด Pterobryaceae 1 ชนิด และ Sematophyllaceae 7 ชนิด) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางนิเวศพบว่า *Leucobryum aduncum* Dozy & Molke. var. *scalare* (C. Müll. ex Fleisch.) Eddy (Leucobryaceae) เป็นมอสส์ที่มีน้ำหนักแห้งสัมพัทธ์ ความถี่สัมพัทธ์และดัชนีคุณค่าความสำคัญทางนิเวศสูงที่สุด ดัชนีความหลากหลายของ Simpson มีค่าเป็น 0.34 หรือ 34 % แสดงถึงความหลากหลายของสังคมมอสส์ที่ห้วยคอกม้า มีความหลากหลายในระดับค่อนข้างสูง

Thesis Title	Diversity of Epiphytic Mosses at Huay Kog-Ma, Doi Suthep-Pui National Park, Chiang Mai Province		
Author	Miss Kanjana Vongkuna		
Degree	Master of Science (Biology)		
Thesis Advisory Committee	Inst. Dr. Kanya	Santanachote	Chairperson
	Asst. Prof. Somjai	Rattanayan	Member

ABSTRACT

Huay Kog (Kawk)-Ma upper water catchment valley is located on the upper east side of Doi Suthep-Pui National Park, Maung District, Chiang Mai Province at 1,200-1,350 m. elevation. It is part of the Maesa-Huay Kog Ma biosphere, area which was announced by UNESCO to be one of the world's biosphere's in 1977. The forest is primary, evergreen, seasonal without pine, on granite bedrock. The aim of this study is to investigate moss community diversity in this area in ecological and taxonomic terms. This study was been conducted from May 2003 to June 2004. There were 8 families, 17 genera, and 19 species of mosses collected from 50 trees (10 species). Eight species of mosses are acrocarpic (Calymperaceae 1 species, Dicranaceae 3 species, Leucobryaceae 2 species, and Orthotrichaceae 2 species) and eleven species are pleurocarpic (Hypnaceae 1 species, Meteoriaceae 2 species, Pterobryaceae 1 species, and Sematophyllaceae 7 species). *Leucobryum aduncum* Dozy & Molk. var. *scalare* (C. Müll. ex Fleisch.) Eddy (Leucobryaceae) has the highest relative dry weight (biomass), relative frequency, and importance value index. The Simpson diversity index is 0.34 or 34%, which indicates rather high diversity of the moss community here.